

Noja – Nuorten oma järjestyksenvalvoja®

Valtakunnallinen turvallisuusseminaari
Hämeenlinna 23.1.2020

Pauliina Lampela, asiantuntija, Nuorten Palvelu ry
Juha Soinola, yksikön päällikkö, Securitas Oy

**NUORTEN
REVIIREILLÄ**

Nuorten Palvelu ry

**NUORTEN
REVIIREILLÄ**

Nuorten Palvelu ry

- 1969 perustettu yleishyödyllinen järjestö
- Teemme työtä, jotta nuorilla olisi elämässään turvallisia aikuisia, ympäristöjä ja yhteisöjä.

Visionamme on:

“Jotta jokaisella olisi joku, joka kuuntelee ja kuulee”

- Osa Nuorten Palvelu ry:n valtakunnallista toimintaa.
- Kohderyhmät:
 - 10-18-vuotiaat nuoret, jotka viettävät paljon aikaansa kauppakeskuksessa.
 - Kauppakeskuksen nuoria kohtaava henkilökunta (erit. Nojat, järjestyksenvalvojat).
 - Toimintapaikkakunnan oleelliset verkostot.
- Pää tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja turvallisuutta.

Noja – Nuorten oma järjestyksenvalvoja®

- Noja toimii *perustehtävänsä ohessa* nuorten parissa kohtaavalla työotteella.
- Noja on saanut nuorten kohtaamiseen lisäkoulutusta ja hänelle on varattu työaikaa nuorten kanssa toimimiseen.
- Nuoriin kohdistunut työ on pääasiassa kentällä oloa, nuorten kohtaamista ja yksittäisten nuorten asioihin perehtymistä.
- Työtehtäviin kuuluvat myös verkostotyö, monialainen yhteistyö sekä vierailut mm. kouluilla ja nuorisotiloilla.

Työ käytännössä

- Juttelua ja kuulumisten vaihtoa.
- Puuttumista:
 - Päihteiden käyttöön tai välitykseen,
 - Pahoinpitelyihin
 - Ahdisteluun jne.
- Nuorten auttamista, mm.:
 - Kiusaaminen
 - Mielen terveyden kysymykset
 - Itsetuhoisuus
- Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa.

Juteltu vakinuoren kanssa, joka muuttaa seuraavana päivänä toiselle paikkakunnalle. Alkoi itkustamaan ja kertomaan kuinka tärkeä olen ollut hänelle. Tsempattu nuorta pärjäämään uudessa kotikaupungissa. Jututettu edellisen kohdan nuorta 2-kerroksessa. Kertoi kuinka aikaisemmin piti minua ihan mulkkuna, mutta sanoi että oikeasti olen mukava vartija. Oli itkuinen muuton takia. Juteltu hänen ja kavereiden kanssa siitä, että tottakai se harmittaa, koska kyseessä on iso elämän muutos. Kerrottu tytölle, että ei se silti maailman loppu ole eikä nämä ole mitkään hyvästit vaan varmasti hän tulee näkemään vielä kavereitansa, minua ja toista Nojaa jatkossa, kun tulee lomilla käymään tällä paikkakunnalla.

(Ote Noja-raportista)

[Paikka] tavattu entuudestaan tuttu "heavy user" -tyttö, jonka kanssa ollaan tunnettu jo pitkään. Keskustelun aikana tyttö kertoi, että häntä kiusataan koulussa. Tämä tuli jokseenkin yllätyksenä, koska tyttö on ollut aina todella iloinen. Tosin poikkeuksena lähiaikoina on ollut havaittavissa pientä alakuloisuutta, mutta se ollaan päätelty johtuvan parisuhteesta tai vastaavasta, kun on ollut näiden tilanteiden aikana pojan seurassa. Ehkäpä syy on kuitenkin ollut kiusaaminen. Kyselyt häneltä, että miten häntä kiusataan. Kertoi kiusaamisen olevan lähinnä haukkumista yms... Paikalla oli paljon muita nuoria, niin ei lähdetty sen tarkemmin asiasta keskustelemaan. Mikäli tavataan tyttö jossain vaiheessa yksin, niin palataan asiaan mikäli hetki on siihen nähden sopiva.

(Ote Noja-raportista)

Eri sektorirajat ylittävä yhteistyö

- Trion nuorisoasioiden verkosto kokoontuu 4 krt/v
 - Kauppakeskusjohto, Nojat, Securitas, Ankkuri-poliisi, Lahden nuorisopalvelut, Monon Side ry
 - KETTU-ryhmä, Tampere 2 krt/v
 - Kauppakeskusjohto, Nojat, Securitas, poliisi, sosiaalitoimi, nuorisopalvelut, järjestöt
- Luovat puitteet ja mandaatin arjessa tehtävälle yhteistyölle nuorten eri tilanteissa.

Noja-toiminnan avulla:

- Tavoitetaan nuoria
 - Siellä, missä nuoret ovat jo valmiiksi.
 - Jotka eivät välttämättä ole muissa palveluissa.
- Tehostetaan ja vahvistetaan eri sektorien välistä yhteistyötä.
- Ehkäistään ennalta monia nuorten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä uhkia ja haasteita.
- Yhteistyöverkostoille muodostuu vahva yhteisen puuttumisen malli.

Nuorten hyvinvointi, yhdenvertaisuus, osallisuus ja turvallisuus paranevat

- Tiedonvaihto:
 - Noja toimii linkkinä nuorten asioissa kauppakeskuksessa sekä suhteessa verkostoon.
- Ennaltaehkäisevyys:
 - Tutuus ja hyvät välit mahdollistavat puuttumisen ennen tilanteiden eskaloitumista.
 - Hiljaiset signaalit.
- Luottamus
 - Lisääntyy kaikkien toimijoiden välillä.
- Tilanne Noja-kohteissa on rauhoittunut.

Pääsin pois sairaalasta ja arvatkaa minne menin ensimmäisenä?

Sen saman puiston kulmaan hakemaan aineita.

Sain mun sen päivän aineet ja jatkoin paikkaan missä hengailtiin kavereitten kans aika paljon.

Mulle tuttu aikuinen katto mua silmiin ja kysyi tyynen rauhallisesti ”Mitä sä olet vetäny?”

Mun teki niin mieli sanoa,etten mitään.

Kyllähän se ties etten mä selvinpäi ollu joten pakko oli kertoa.

Kävin paljon keskustelua tän ihmisen kanssa silloin.

Se autto mua..

Eihän se täysin ymmärtäny mistä mä puhun tai mitä mä tarkoitan,mutta tiän sen että ilman sen kanssa keskusteluja en olis tässä.

Silloin mä tein lupauksen,että mä lopetan.

Koska se oli ainut ihminen,joka usko että mä pystyn siihen.

Mä pystyn siihen,koska ainakin yks ihminen uskoo,että pystyn.

Kokemuksia Noja-toiminnasta

”Nojat ovat uudenlainen tapa lähestyä kauppakeskuksen järjestyksenvalvontaa”

- Kauppakeskuksille tärkeä osa yhteiskunnallisesta vaikuttavuutta
- Perinteinen järjestyksenvalvonta-alue muuttuu, kun työtä tehdään nuorisotilassa tai koulussa
- Noja-toiminnalla on hyvä media arvo, kirjoittelu toiminasta on ollut poikkeuksetta positiivista
- Esimerkkejä Noja-toiminnan saavutuksista:
 - Kauppakeskussäännöt
 - Kauppakeskuksen laajennuksen suunnittelu
 - latauspisteet & kello
 - Yöpymiset kauppakeskuksissa
 - Henkilökohtaiset muutokset nuoren elämässä

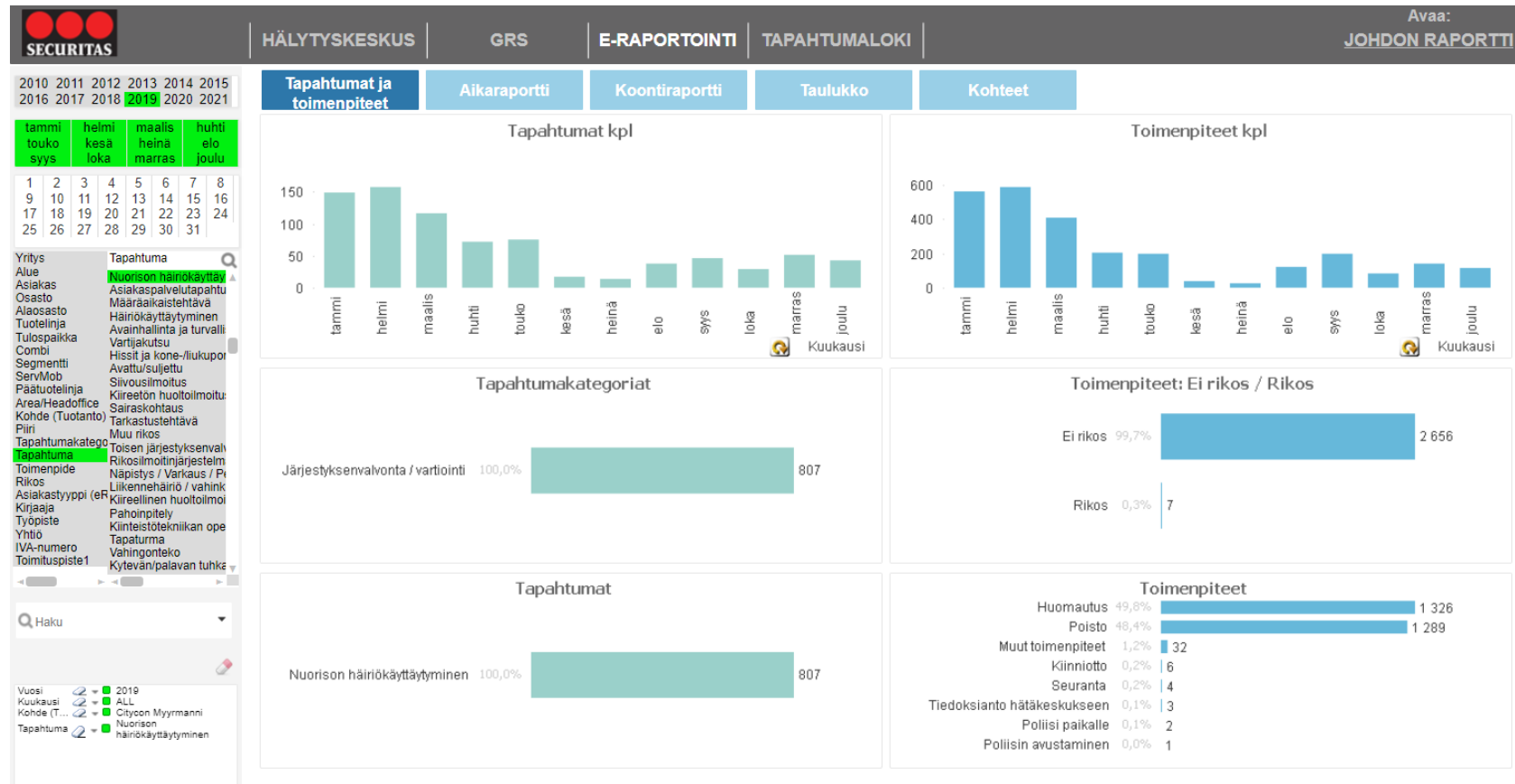

Securitaksen kauppakeskusjärjestyksenvalvonta ja nuorten oma järjestyksenvalvoja (Noja)

- Ensimmäinen Noja aloitti 01/2016 Isossa Omenassa Espoossa
- Toiminta rakentuu Nuorten Palvelun, Cityconin (kauppakeskus) ja Securitaksen yhteistyölle
- Nojat valitaan ja koulutetaan erikseen tehtävään, tämän lisäksi kohteen esimies ja muu henkilöstö pidetään ajan tasalla Noja-toiminnasta
- Noja-toiminnan lisäksi Nojat työskentelevät normaaleissa toimeksiannon tehtävissä, yleensä hieman iltapainoiteisissa vuoroissa
- Noja-koulutus huomioidaan palkkauksessa
- Normaalin järjestyksenvalvonnan lisäksi Nojat osallistuvat kohteen nuorisotyöpalavereihin (poliisi, nuorisotyö, vapaaehtoiset)
- Pääkaupunkiseudulla Noja-kohteita on/on ollut kauppakeskus Iso omena, Sello, Myyrmanni, Columbus. Muualla Tampere: Koskikeskus, Lahti: Trio, Lappeenranta: Iso Kristiina

Case: Myyrmanni

Kiitos!

Pauliina Lampela, asiantuntija, Nuorten Palvelu ry
pauliina.lampela@nuortenpalvelu.fi
www.nuortenpalvelu.fi

Juha Soinala, yksikön päällikkö - kauppakeskukset, Securitas Oy
juha.soinola@securitas.fi
www.securitas.fi